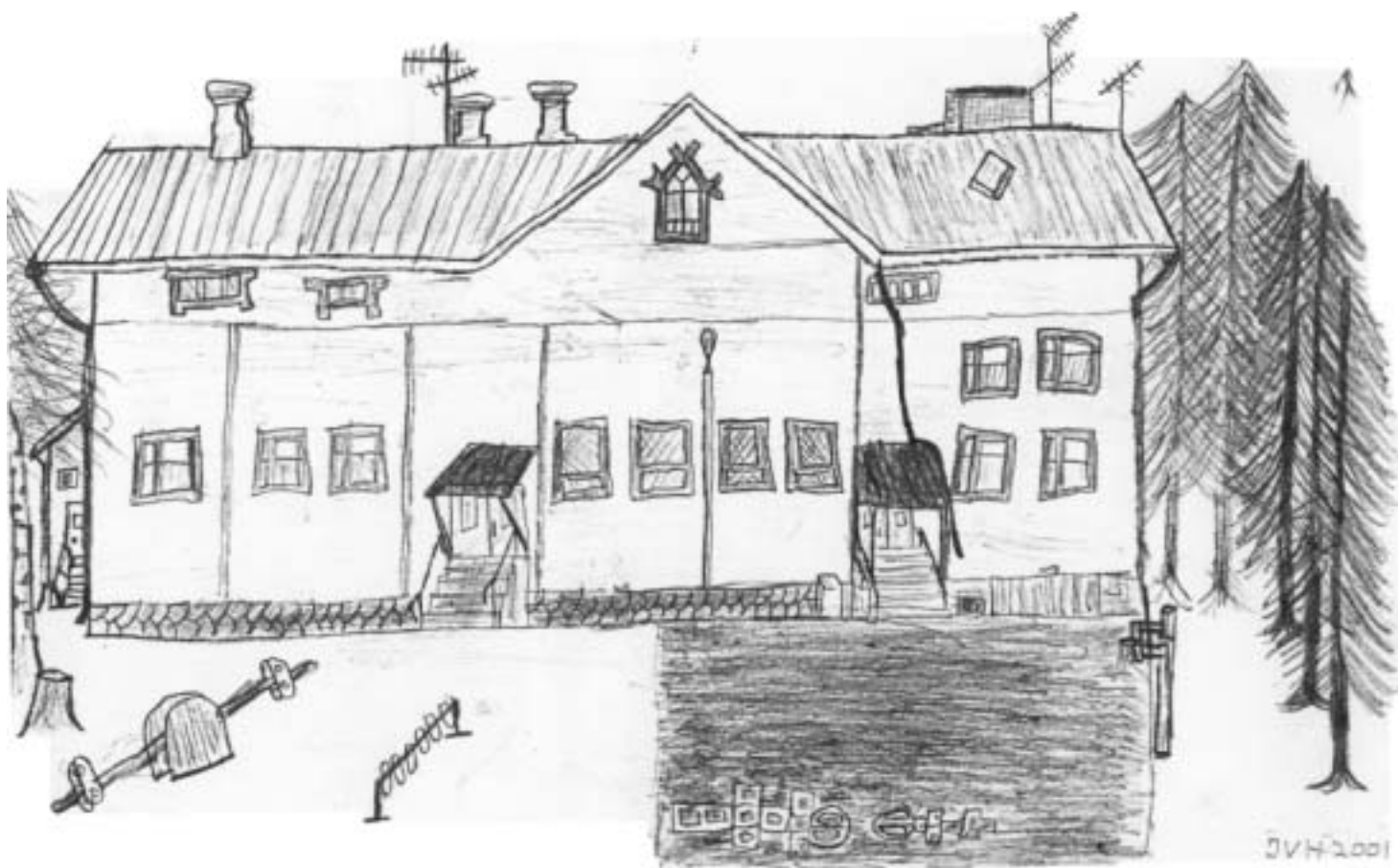

Tammelan kunnassa sijaitsevan

Kaukjärven kyläsuunnitelma 2002

Tammelan kunnassa sijaitsevan

Kaukjärven kyläsuunnitelma 2002

28.6.02

Sisällys	sivu
1. Johdanto	2
Suunnitelman tarve	2
Suunnitelman laadintavaiheet	2
Toteutetut toimenpiteet suunnittelun aikana	2
Tekijät	2
2. Kylän sijainti ja historiikki	3
3. Kylän nykytila	4
Väestö ja asuminen	4
Elinkeinot	5
Palvelut	5
Yhdyskuntatekniikka	6
Ympäristö	7
Yhdistys- ja yhteistoiminta	7
4. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot	8
Kylän nelikenttä	8
Kylä tulevaisuudessa	8
5. Kylän kehittämistavoitteet	8
6. Toimenpiteet	9
Koulu- ja päivähoito	9
Julkinen liikenne	9
Lasten ja nuorten harrastukset	9
Tieasiat	9
Vesi- ja jätevesihuolto	10
Ympäristöhoito	10
Kylätoiminta	10
7. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys	10
8. Yhteystiedot	11

Kaukjärven kylätoimikunta on tehnyt kyläsuunnitelman yhteistyössä Tammelan kylä- ja maaseutu-elinkeino-ohjelman ja Bircaterra ky:n kanssa. Työskentelyä on ohjannut yhteisövalmentaja Eija Lahtinen ja hanketta on rahoittaneet Hämeen TE-keskus ja Tammelan kunta.

1. Johdanto

Suunnitelman tarve

Kyläsuunnitelmaa tarvitaan ohjaamaan kylän tulevaa kehittämistä. Kyläsuunnittelutyön aikana kyläläiset ovat kokoontuneet yhdessä pohtimaan kylän asioita ja kehittämismahdollisuuksia. Kyläkokouksissa ja suunnittelutilaisuuksissa käyty keskustelut ja kyläläisiltä saadut tiedot kyläkyselyn avulla ovat kyläsuunnittelutyön tärkein osa, koska osallistamalla suunnittelutyöhön kyläläiset voivat sitoutua toimenpiteiden toteutukseen. Kyläsuunnitelma on kyläläisten yhteinen julkilausuma oman kylän tulevasta kehittämisestä. Kyläsuunnitelman avulla kylä voi neuvotella kunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toimenpiteiden toteuttamisesta.

Kylän ulkopuolista rahoitusapua haettaessa kyläsuunnitelma välittää rahoittajille tiedon kyläläisten yhteisestä kehittämistahdosta ja sitoutumisesta kyläsuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseen. Monet EU-rahoituskanavat vaativat rahoitushakemuksen liitteeksi kyläsuunnitelman, joka on tehty kyläläisten yhteistyönä.

Nyt valmistunut kyläsuunnitelma on suunnittelutyöhön osallistuneiden kyläläisten yhteinen näkemys kylän kehittämisestä. Tarkoitus on vuosittain seurata ja päivittää kyläsuunnitelmaa, joten kaikki kyläläiset voivat jatkossa olla mukana päivittämässä kyläsuunnitelmaa omilla näkemyksillään ja ideoillaan sekä omalla osallistumisellaan toimenpiteiden toteuttamiseen.

Suunnitelman laadintavaiheet

Kyläsuunnitelman teko käynnistyi 17.10.01, jolloin pidettiin Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelman järjestämä kylien yhteinen koulutustilaisuus Tammelan kunnanvirastossa. Loka-marraskuun vaihteessa tehtiin kyläkysely jakamalla yksi kyselylomake kylän jokaiseen talouteen. Lomakkeita jaettiin 150 kappaletta. Lomakkeita palautettiin 31 kappaletta. Yhteenvedon lomakkeiden tiedoista teki Eija Lahtinen, joka esitteli tiedot 19.11. pidetyssä kyläkokouksessa, johon osallistui 18 henkilöä. Toinen kyläkokous pidettiin 27.11. Eija Lahtisen vetämänä. Kokoukseen osallistui 18 henkilöä.

Kyläkokouksista on tiedotettu kyläkyselyn saatekirjeellä ja Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelman kylien yhteisellä lehti-ilmoituksella.

Toteutetut toimenpiteet suunnittelun aikana

- € Kylätoimikunnan aloitteesta tehtiin marraskuussa kyläkoulun koululaisille pienimuotoinen kysely opettajien johdolla kylän kehittämisestä ja lasten harrastuksista.
- € Kylä on mukana Mannerheimin lastensuojeluliiton Menoa maalla -hankkeessa, jossa kehitetään lapsiperheiden ja lasten palveluita.

Tekijät

Kaukjärven kyläsuunnittelusta on vastannut Kaukjärven kylätoimikunnan kyläsuunnitteluryhmä, johon kuuluvat Ulla Saarenmaa, Keijo Koski, Tiina Koski ja Sari Kaakinen. Kyläsuunnittelua on rahoittanut Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelma, joka on Hämeen TE-keskuksen ja Tammelan kunnan rahoittama hanke. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut kunnan maaseutuasiamies Veli-Matti Pura ja kyläosion asiantuntijana Eija Lahtinen Bircaterra ky:stä.

2. Kylän sijainti ja historiikki

Sijainti

Kaukjärvi sijaitsee Tammelan kunnassa Etelä-Suomen läänin luoteisosassa. Naapurialueina pohjoisessa on Forssan Lempää, idässä Mustiala, etelässä kylä rajoittuu Kaukjärveen ja järven takana olevaan Kytöön, Forssan Lunttilaan ja Kuustoon sekä lännessä Forssan Järvenpäähän. Etäisyydet kylästä Tammelan kirkonkylään on noin 3 km, Forssaan noin 8 km, Hämeenlinnaan noin 48 km sekä suurimpiin kaupunkeihin Turkuun, Tampereelle ja Helsinkiin noin 100 km.

Asutuksen leviäminen

Tammelan ylängön pysyvä asuttaminen on tapahtunut suhteellisen myöhään, vasta 1300-1400 luvulla. Asukkaat ovat saapuneet toisaalta lännestä Varsinais-Suomesta ja toisaalta idästä Vanaja-Hattulan seudulta, jotka nekin olivat aikanaan saaneet asutuksen lännestä. Pitäjien välillä vahvistetut rajat eivät aina osuneet yhteen uusien kylien kanssa. Kaukjärven ja Sammaleen kylät työntyivät Kalvolan alueelle, joten ne joutuivat maksamaan veronsa tähän pitäjään vielä uuden ajan alussa 1500-luvulla.

Toinen asutusvirta saapui Suurvanajasta eli Mäskälän hallintopitäjästä leviten Härkätien varrelle. Asutuksen tuloksena syntyivät Porras ja Letku sekä Liesjärvi ja Someron kirkkopitäjään kuuluva Salkola, joka liittyi vielä 1500-luvulla Portaan kylään.

Maakirjat alkavat Hämeessä aikaisemmin kuin muualla Suomessa, joten vuodesta 1539 on mahdollista seurata kylien ja talojen vaiheita. Kaikki Tammelan kylät olivat muodostuneet 1550-luvulle tultaessa, useimmat ainakin jo 1400-luvulla. Vanhimpia kyliä olivat Tammela, Kaukjärvi, Porras, Letku, Hevoniemi, Kytö ja Mustiala, kun taas Pohjois-Tammelan kylät olivat organisoitumassa vasta maakirjojen alkuaikoina. Tammelan kylät ja talot, jotka 1500-1600 luvulla merkittiin maakirjaan ja jotka viimeistään 1700-luvun alkaessa saivat pysyvät nimet.

Kaukjärvi-nimen synty

Kylää kutsuttiin myös Kaukajärveksi, joka on Tammelan vanhimpia, läntisen asutuksen myötä syntyneitä kyliä. Sen lähellä sijainneen ja siihen sulautuneen Sammaleen kylän nimen alkuperä oli kasvillisuuteen liittyvä. Kaukjärven nimi niveltyy kiinteästi asutushistoriaan. Uudisasukkaat saapuivat lännestä kaukaiselle järvelle, eikä sen kauemmaksi enää edetty, sillä vastassa oli idästä leviävä asutus. Alueen vanhaan asutushistoriaan viittaa se, että maakirjan alkaessa kylässä oli jo kahdeksan tilaa. Yhdeksäs muodostettiin 1600-luvun alussa.

Koulu

Kylässä oli toiminut 1890-luvulla joitakin vuosia kunnan vaivaistalon tontille rakennetussa talossa koulu. Kaukjärven kansakoulu päätettiin aloittaa näissä tiloissa v.1901. Uudella paikalla ja uusissa tiloissa aloitettiin lukuvuosi v.1909, Kaukjärvi muodosti tällöin jo oman koulupiirin.

Vaivaistaloa rakennetaan

Kunnallislautakunnan v.1878 asettaman toimikunnan ehdotukseen yhtyen kuntakokous päätti lähes yksimielisesti, että pitäjään perustetaan vaivais- ja työhuone eli köyhäinlaitos. Sinne päätettiin varata tilaa 90 henkilölle. Tila löytyi Kaukjärveltä. Kuntakokouksen päätöksellä

v.1886 ostettiin 126 hehtaarin suuruinen Ali-Joudon tila, joka oli samalla kunnan ensimmäinen suurempi kiinteistöhankinta. Tammelan vanhukset saivat kodin entisestä kirkkoherranpappelasta jonka kunta osti 1952. Vuonna 1959 silloinen kunnalliskoti lopetti toimintansa.

Posti

Tammelan puoleiset postitoimipaikat olivat alistussuhteessa Mustialaan aina vuoteen 1937 saakka, jolloin 1.6.1937 Tammelaan perustettiin oma postitoimisto. Lasse oli postiasema II Kaukjärven kylässä. Se perustettiin 1.12.1910 Päivölä-nimellä ja 1.3.1939 Lasse-nimellä. Ensimmäinen postiasemanhoitaja lienee Ida Lassila, hänellä oli pieni kauppa kylän Forssan puoleisessa päässä. Vuonna 1942 on löydetty vielä kortteja, joihin on kirjoitettu osoitteeksi Kaukjärvi, kyseessä ei ole kirjoitusvirhe, tämä kirjoitustapa oli aikaisemmin tavallinen. Puhekielessä taitaa Kaukjärvi vielä näinäkin päivinä taipua muotoon Kaukjärvi. (Historiikki on koottu Eeva Ojasen teoksista Tammelan historia I-II).

3. Kylän nykytila

Kylän nykytilan kuvaus on koottu kyläkyselyn tiedoista, joita on täydennetty kyläkokouksissa. Lisäksi tietolähteenä käytettiin kyläkoulun koululaisille tehtyä kyselyä. Kyläkyselyssä kylän nykytila sai asteikolla 1-10 keskiarvoksi 6,7. Eniten annettiin numeroa 7 (13 kpl). Huonoin numero oli 4 ja paras oli 9.

Väestö ja asuminen

Väestömäärä

Asukkaita Kaukjärvellä on 422 (vuoden 2000 tilaston mukaan). Kylän väestömäärä on kasvussa. Kylällä on paljon lapsia ja nuoria. Kylä on kasvanut joidenkin asukkaiden mielestä liian nopeasti kunnan palvelutarjontaan nähden. Kyläkyselyssä ilmeni pelkoa kylän liian nopeasta kasvusta, mikä voi aiheuttaa rauhattomuutta ja sosiaalisia ongelmia kylällä.

Asuinympäristö

Kaukjärvi on luonnonläheinen, rauhallinen ja turvallinen kylä asua. Kylän ympäristö on maaseutumainen. Hämeenlinna-Turku-tien eteläpuolelle on viime vuosina tullut paljon uutta omakotiasutusta ja tien pohjoispuolella asutus on pysynyt harvalukuisempana. Asukkaat kokevat, että kylällä asuu kivoja ja auttavaisia naapureita. Kylä on hyvä asuinympäristö lapsille ja nuorille. Kylä sijaitsee edullisesti lähellä Tammelan kirkonkylää ja Forssaa, mikä on houkutellut kylälle uusia asukkaita.

Kaavoitus

Kaavoituksen toivottiin kyläkyselyssä säilyttävän alueen maaseutumaisuuden. Tonttien tulisi olla nykyistä suurempia. Ongelmaksi nähtiin kaavoissa varatut viheralueet, jotka ovat jääneet hoitamatta. Kylälle ehdotettiin kaavoitettavaksi vanhusten rivitaloa ja palveluita. Uudet talot tulisi sijoittaa maisemaan niin, että kaikilla asukkailla säilyisi mahdollisimman hyvät näköalat.

Tonttitarjonta

Kunnan tontteja on tulossa myyntiin. Myös aikaisemmin kunta on hoitanut aktiivisesti kylän tonttiasioita.

Elinkeinot

Maatalous toimeentulonlähteenä on vähentynyt. Maatalous on edelleen tärkeä tekijä kylämaiseman hoitajana ja vaalijana. Valtatien varressa on teollisuusalue. Kyläläisten pääasiallinen toimeentulomuoto on kylän ulkopuolella työssäkäynti.

Kyläkyselyssä esitettiin kylän kehittämistä matkailullisesti. Kylän yrittäjät voisivat tehdä enemmän yhteistyötä. Kylällä on esim. tinapaja, puunveistäjä ja Vanha-Norri. Kylällä voisi olla luonto- ja elämysmatkailua sekä kylän omien tuotteiden myyntiä.

Palvelut

Koulu

Kylällä on oma kyläkoulu. Uusien asukkaiden myötä koulun oppilasmäärä on kasvanut. Koululla on tilantarvetta luokka- ja liikuntatilojen osalta. Lisäksi koululle on tulossa kolmas opettaja. Kyläläiset toivovat, että koulussa säilyvät luokat 1-6. Luokkien 5-6 siirtoa kirkonkylälle ei haluta, koska kaikki oppilaat eivät saisi koulukuljetusta kirkonkylälle ja koulutie pitkin Kaukjärventietä olisi liian vaarallinen. Koulukuljetukset Tammelan kirkonkylään ovat ongelma, koska kylän suurin asutusalue jää kuljetuksen ulkopuolelle koulumatkan alittaessa juuri ja juuri 5 km:n minimirajan. Useimpien vanhempien mielestä koululaisten koulumatka kirkonkylään on vaarallinen ja koulukuljetus tulisi järjestää kylän kaikille koululaisille. Ala-asteen oppilaille tulisi järjestää iltapäivähoito, mutta tällä hetkellä kylällä ei ole tilaa hoitopaikalle. Tulijoita hoitoon kyllä olisi.

Päivähoito ja esiopetus

Ryhmäperhepäiväkoti on tärkeä palvelu kylän lapsiperheille. Päivähoidolle ja esiopetukselle toivottiin parempia tiloja. Tilojen sijaintia koulun yhteydessä pidettiin tärkeänä. Kunnan tulee huolehtia riittävästä päivähoitopaikoista kylän lapsille.

Kauppa yms. palvelut

Kylällä ei ole omaa kauppaa. Ravintola- ja huoltoasemapalvelut toimivat kylällä. Kauppapalveluita kylälle on mahdotonta saada, koska kylä sijaitsee lähellä Tammelan kirkonkylän ja Forssan palveluita ja oma väestöpohja on liian pieni kannattavalle kaupalle.

Kirjastoauto

Kirjastoauto on hyvä asia.

Posti

Lähtevän postin laatikkoa kaivattiin kylälle, mutta kyläkokouksessa muistutettiin, että posti lähtee omasta postilaatikosta, jos asukkaat laittavat lähtevän postin merkin oman postilaatikkonsa ulkopuolelle postinjakajaa varten. Käytännöstä tulisi tiedottaa asukkaille. Tulevan postin hakupaikka on siirtymässä Forssasta Tammelaan.

Julkinen liikenne

Kunnan hoitamaa KEPA-kuljetuspalvelua haluttiin laajennettavaksi Kaukjärvelle. Nyt kylällä liikennöi linja-auto kolme kertaa viikossa Forssaan. Vanhemmat asukkaat ovat valittaneet, että linja-auton paluukyydin odotusaika Forssassa on liian pitkä. 10-tien risteykseen toivottiin pikavuoropysäkkiä kyläkyselyssä.

Jätehuolto

Jätehuolto toimii pääasiassa hyvin. Kyläkyselyn vastauksissa esitettiin yhteisastioita esim. katukohtaisesti, joiden avulla voisi saada jonkin verran kustannussäästöjä. Hyötyjätepiste on hyvä, mutta pisteen siisteys ei aina ole kunnossa. Jätepisteitä esitettiin eri puolille asuinalueita. Nykyistä jätepestettä tulisi tyhjentää useammin ja isommille jätteille tulisi osoittaa omat paikkansa.

Harrastukset

Kyläkyselyssä esitettiin lapsille ja nuorille harrastustoimintaa. Kunnan järjestämä nuorisokahvila on aloittanut toimintansa 4.1.02 kylällä. Joitakin kerhoja kokoontuu kylällä. Kylätoimikunnan aloitteesta kyläkoulun opettajat kartoittivat ensimmäisen kyläkokouksen jälkeen koululaisten harrastustoiveita. Koululaisten toiveet koskivat uimarannan kunnostamista, pururataa, liikuntasalia, jääkiekkokaukalon laitoja, ratsastusreititä, agilityrataa, nuorisotiloja, pyörärataa, lisäkeinuja, nuorisokahvilaa, 4H-kerhoa, hyppylautaa, minigolfia, lumilautapaikkaa ja koulun kentän kunnostusta. Yleensä kyläkyselyssä toivottiin lisää harrastustoimintaa kaikenikäisille kyläläisille. Kylä on vuoden 2002 keväällä lähtenyt mukaan Mannerheimin lastensuojeluliiton kolmivuotiseen Menoa maalla -hankkeeseen, jonka tarkoituksena on tukea lapsiperheitä ja järjestää lapsille toimintaa kylillä.

Leikkipaikat

Lapsille on leikkikenttä ja talvisin koululla on luistelupaikka ja kesällä sama paikka on käytössä esim. pesäpallopaikkana. Kyläkokouksessa pohdittiin erillisen luistelukentän jädäyttämistä erilleen jääkiekkopaikasta.

Uimarannat

Uimarannat on kunnostettu. Koululaiset esittivät uimarannalle lisää hiekkaa, vesiliukumäkeä, rantasaunaa ja vessaa.

Vanha-Norri

Vanha-Norri toimii kylän yhteisenä kokoontumispaikkana, jonka palvelut ovat vain parantuneet vuosien aikana.

Yhdyskuntatekniikka

Tiet

Kaukjärventien kunto tuotti kyläkyselyssä monia parannusehdotuksia ja myös kyläkokouksessa tien hoito ja kunto puhuttivat ihmisiä. Tienhoitokunta on päättänyt parantaa tien lanausta paremmalla kalustolla. Nykyisin tiellä liikkuu paljon raskasta liikennettä, mikä rasittaa tien kuntoa. Tielle toivottiin valaistusta ja asfaltointia. Osa vastaajista toivoi tien pysyvän sorapintaisena, mutta paremmin hoidettuna. Tienhoitokunta toivoo osakkaita osallistumaan tienhoitokunnan kokouksiin, joissa päätetään tien hoidosta ja vuosittaisista maksuista. Kuumakujan ja Ali-Joudontien ovat vaarallisen kapeita. Ali-Joudontielle on tulossa stop-merkki. Turvallisuusongelmana ovat autoilijat, jotka ajavat liian kovaa kylän teillä. Ilman valoja ajavat mopoilijat aiheuttavat itselleen ja muille vaaratilanteita. 10-tielle esitettiin kyläkyselyssä kääntymiskaistaa. Katuvaloja ehdotettiin koulun ja Vanhan-Norrin ja Kohon alueelle. Leikkikentälle on kaavassa varattu kevyen liikenteen väylä, jota ei ole vielä rakennettu, vaikka tarvetta on.

Vesihuolto

Vesihuolto toimii pääsääntöisesti hyvin. Joillakin vastaajilla oli ongelmia vedenpaineen kanssa.

Jätevesihuolto

Viemäriverkostoa on parannettava. Tulevaisuudessa kaikkien kotitalouksien jätevesien hoitovaatimukset kiristyvät, mikä tulisi huomioida kylän jätevesiasioiden suunnittelussa. Uusi viemäri on tulossa kylälle.

Ympäristö*Ympäristö*

Kylän ympäristöä pidettiin kyläkyselyssä viihtyisänä ja kauniina. Uusi asuinalue toivottiin rakennettavaksi yhtenäisemmin kuin aikaisemmat. Koulun ympäristön viihtyvyyttä voisi lisätä, esim. laittamalla jääkiekkokaukalon laidat kuntoon ja pitämällä jäteposte siistinä. Kunnan viheralueet eivät ole kunnossa. Vanhat aitat ja rakennukset tulisi säilyttää ja kunnostaa.

Ympäristösuojelu

Kylän ympäristöä tulisi kaikkien asukkaiden vaalia ja hoitaa. Vesistöihin ei tulisi päästää ravinteita. Kaukjärvestä tulee huolehtia. Kyläkyselyssä ehdotettiin istutettavaksi järveen kalanpoikasia.

Yhdistys- ja yhteistoiminta*Kyläläisten osallistuminen*

Moni kyläkyselyn vastaaja ilmoitti olevansa valmis osallistumaan talkoisiin ja kylän kehittämistöimiin. Kylätoimikunnan talkoisiin on osallistunut noin 10-15 talouden väki. Lisää aktiivisia toimijoita tarvitaan kylätoimintaan.

Yhteishenki

Kylän yhteishenkeä pidettiin hyvänä ja kyläyhteisöä aktiivisena.

Kylätoiminta

Kylätoimikunta arvioitiin kyläkyselyssä vireäksi ja toimintakykyiseksi. Kyläkokouksessa pidettiin tärkeänä, että kylätoimikunnassa on aina kaikkien kylän kulmakuntien edustus. Lisäksi kyläkokouksessa todettiin, että kylätoiminnan järjestelyissä voivat kaikki aktiiviset kyläläiset olla itseään kiinnostavissa asioissa mukana, esim. järjestämässä kyläkyselyssä esitettyjä retkiä, tapahtumia ja talkootöitä. Kyläkyselyn vastaajat toivoivat kylän eri yhdistysten tekevän enemmän yhteistyötä keskenään.

Tiedotus

Kyläkyselyssä ehdotettiin kylälle Kaukjärven omaa lehteä, vaikkapa koululaisten tekemä, jossa ilmoitettaisiin erilaisista tapahtumista.

Yhteistyö kunnan kanssa

Kyläkyselyn vastaajat pitivät yhteistyötä kunnan kanssa tärkeänä ja yhteistyömuotoja tulee kehittää. Kyläkokouksessa todettiin, että Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelma tulee selvittämään kylien ja kunnan välisen yhteistyön kehittämisasioita kaikkien kunnan kylien osalta.

4. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot

Kylän nelikenttä

Kylän nelikenttään on koottu kyläkyselyssä kyläläisten esittämiä asioita (liite). Nelikenttää on täydennetty kyläkokouksissa. Nelikentässä tarkastellaan kylän sisäisiä heikkouksia ja vahvuuksia sekä kylän ulkoisia uhkia ja mahdollisuuksia. Näiden avulla on lähdetty kuvittelemaan tulevaisuuden kylää ja on valittu kylän tärkeimmät kehittämistä tarvitsevat ongelmat ja niistä johdetut tavoitteet.

Kylä tulevaisuudessa

Jos Kaukjärven asiat kehittyvät asukkaiden toivomalla tavalla, niin tulevaisuuden Kaukjärvi voisi olla seuraavanlainen kylä:

Tulevaisuudessa Kaukjärven kylä on vireä, toimiva ja maaseutumainen kylä, jossa peruspalvelut toimivat. Kylällä on hyvä yhteishenki. Kyläläiset tuntevat toinen toisensa ja naapureilta saa tarvittaessa apua. Kylällä on monia yhteisiä tapahtumia, joihin kyläläiset osallistuvat aktiivisesti. Kyläläiset hoitavat talkoilla monia kylän asioita ja myös yhteistyö kunnan kanssa toimii hyvin kylän asioita junailtaessa. Kylän maisemat ja luonto järvineen sekä vanhat rakennukset ovat hyvin hoidettuja. Uusi asutus täydentää ohjatusti kylän maisemaa. Turvalliset ja hyvät liikenneväylät mahdollistavat sujuvat työ- ja koulumatkat sekä mahdollisuuden liikuntaharrastuksiin. Kylä houkuttelee uusia asukkaita Forssan seudulta. Kylän koulu, päiväkotit ja esikoulu tarjoavat riittävät palvelut sopivissa tiloissa kylän lapsille. Koululle on rakennettu liikuntahalli, jossa on vilkasta harrastustoimintaa. KEPA-palvelu kuljettaa eläkeläisiä joustavasti asioille Tammelan kirkonkylälle ja Forssaan.

5. Kylän kehittämistavoitteet

Kylän ongelmat	Kylän tavoitteet
1. Koulun ja päivähoidon järjestelyjen epäselvyys	1. Kylälle järjestetään riittävät koulu- ja päivähoitopalvelut asiallisissa tiloissa
2. Julkisen liikenteen palvelut	2. KEPA-palvelua laajennetaan kylälle ja linja-autovuorojen sopivuutta käyttäjille parannetaan
3. Lasten ja nuorten harrastukset	3. Selvitetään ja kehitetään lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia
4. Teiden kunto ja turvallisuus	4. Kaukjärventien kuntoa parannetaan ja tievalaistusta lisätään sekä liikenneturvallisuutta kehitetään
5. Vesi- ja jätevesihuolto	5. Vesihuoltoa kehitetään ja jätevesihuollossa varaudutaan uusiin määräyksiin
6. Ympäristöhoito	6. Jätepisteet pidetään siisteinä, jätteidensä kierrätystä parannetaan ja maisemaa ja Kaukjärveä hoidetaan

7. Kylätoiminnan kehittäminen	7. Parannetaan kylän eri osien edustusta kylätoimikunnassa ja aktivoidaan asukkaita mukaan toimintaan
-------------------------------	---

6. Toimenpiteet

Toimenpiteet esitellään tässä vain yleispiirteisesti. Toimenpiteiden toteutuksen yhteydessä suunnitellaan yksityiskohtainen toteutustapa. Osa toimenpiteistä toteutuu kyläläisten talkootyöllä ja osa toimenpiteistä toteutetaan yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Tärkein toteuttajataho eri asioissa on Tammelan kunta, jonka kyläohjelma tukee kylien omaehtoista kehittämistyötä. Toinen tärkeä rahoittaja kylien kehittämistyössä on LounaPlus ry, joka jakaa kylille hankerahoitusta. Kaikkien toimenpiteiden toteuttamisessa tarvitaan aktiivisia kyläläisiä, jotka osallistuvat eri asioiden toteuttamiseen oman mielenkiintonsa ja elämäntilanteensa mukaan. Kaukjärven kylätoimikunta koordinoi kyläsuunnitelman toteutusta ja toimenpiteiden toteuttamisesta kiinnostuneet kyläläiset voivat ottaa yhteyttä kylätoimikunnan puheenjohtajaan tai sihteeriin.

Koulu- ja päivähoido

Sekä kouluun (luokat 1-6) ja päivähoidon tulee saada riittävät paikkamäärät. Koulu- ja päivähoitotilojen tulee olla kunnolliset ja tilavat. Koulu-, esikoulu- ja päivähoitotilat tulee olla lähekkäin. Koululle on saatava liikuntatila ja koulun pihalle leikkivälineitä, esim. keinuja.

Julkinen liikenne

Linja-autojen aikatauluja tulee muuttaa nykyistä paremmin vanhusväestölle sopiviksi. KEPA-palvelua tulee laajentaa kylälle. 10-tielle tulee saada pikavuoropysäkki. Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten opiskelijoiden julkiset liikenneyhteydet tulee saada kuntoon.

Lasten ja nuorten harrastukset

Selvitetään lasten ja nuorten harrastustoi-veita ja –mahdollisuuksia sekä nuorisokahvilatoiminnan käynnistämistä. Lasten kerhojen alkamisaikoja tulee aikaistaa, jotta kerhot toimisivat lasten iltapäivähoitopaikkoina. Lapsille ja nuorille tulee kunnostaa leikkipaikkoja ja uimaranta. Nuorilla tulee olla kokoontumispaikka, joka on auki iltaisin klo 21.00 jälkeen. Tehdään yhteistyötä MLL:n Menoa maalla -hankkeen kanssa.

Tieasiat

Kaukjärventie on saatava entistä parempikuntoiseksi. Katuvalo-ja tarvitaan koulumatkalla: koulu-Vanha-Norri-Kohon alue. Teiden turvallisuutta tulee parantaa erityisesti kapeilla tieosuuksilla (Kuumankuja ja Ali-Joudontie). Ajonopeuksia tulee alentaa. Kyläläisten toivotaan osallistuvan oman tienhoitokuntansa kokouksiin, jotta yhdessä voitaisiin päättää teiden kunnostustoimista.

Vesi- ja jätevesihuolto

Koko kylälle tulee saada toimiva vesihuolto. Kylällä tulee varautua uusiin jätevesimääräyksiin.

Ympäristöhoito

Koulun jätepiestet siistitään tekemällä aidat jäteastioiden ympärille ja sovittamalla tyhjennyvälit säiliöiden täyttymisen mukaisiksi sekä parantamalla astioiden käyttötapoja. Jäteastioiden paikkaa tulee tarkistaa, koska ohikulkijat käyttävät luvatta astioita.

Kylän maalaismaisema peltoineen ja rakennuksineen tulee säilyttää ja uusi asutus on sovittava maisemaan sopivaksi. Hoitamattomille viheralueille on laitettava istutuksia. Hoitamattomien viheralueiden siirtoa tontinomistajien omistukseen tulee tutkia, jotta alueet pysyisivät siisteinä ja hoidettuina. Kaukjärven hoidosta on huolehdittava.

Kylätoiminta

Eri kylänosien edustusta tulee kehittää kylätoimikunnassa. Eri kyläalueiden asukkaiden tulee aktiivisesti etsiä ja ehdottaa jäseniä omalta alueeltaan kylätoimikuntaan. Asukkaiden aktivointia yhteisten toimintojen järjestelyihin tulee parantaa. Asukkaiden toivotaan osallistuvan aktiivisesti järjestettäviin tapahtumiin ja retkiin. Kaukjärven kylätoimikunta osallistuu Tammelan kunnan kyläohjelmatyöhön.

7. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys

Kyläsuunnitelma päivitetään kerran vuodessa syksyllä pidettävässä kyläkokouksessa, jossa tarkistetaan miten toimenpiteet ovat toteutuneet ja tehdään tarvittavia tarkennuksia ja muutoksia kyläsuunnitelmaan.

Kylätoimikunta huolehtii kyläsuunnitelman seurannasta ja toimenpiteiden toteuttamisen käynnistämisestä. Kylätoimikunta valmistelee kyläsuunnitelman päivitysasiat kyläkokoukseen ja suunnittelee kyläsuunnitelman pohjalta seuraavan vuoden toimintaa.

Kyläsuunnitelman toimenpiteet toteutuvat kaikkien kyläläisten osallistumisella omien voimien ja kykyjensä mukaan eri toimenpiteiden toteuttamiseen. Kylätoimikunta toimii toimenpiteiden toteuttamisen koordinoijana ja tarvittavien työryhmien kokoajana. Eri toimenpiteistä kiinnostuneet kyläläiset voivat ottaa yhteyttä kylätoimikuntaan ja sopia asioiden toteuttamisesta.

Päivitetty kyläsuunnitelma tai sen tiivistelmä jaetaan joka talouteen vuosittain sekä toimitetaan kunnan maaseutuasiamiehelle, joka toimii kyläasioiden yhteyshenkilönä kunnassa. Päivitetty kyläsuunnitelma on nähtävissä myös kunnan kotisivujen yhteydessä olevilla kylän kotisivuilla.

8. Yhteystiedot

Kaukjärven kylätoimikunta:

Saarenmaa Ulla (puh.johtaja) 050-517 4496,

Heinämaa Hannu (sihteeri) 435 1236

kylasta@saunalahti.fi

Kaakinen Sari (rah.hoitaja)	0400-534 091,	sari.kaakinen@jippii.fi
Koski Tiina	050-375 9234,	vanha.norri@surffi.net
Vahos Arja	0400-475 596,	arja.vahos@surffi.net
Koski Keijo	435 1115	
Heikkilä Jouko	435 1202	
Hakala Erja	433 4233	

Kylän nelikenttä

Liite

<p>Kylän sisäiset heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> -Vaaralliset tiet -Osa teistä yksityisteitä -Puuttuu katuvaloja -Kaukjärven kylätien kunto -Huono osallistumisaktiivisuus tienhoito-kunnan kokouksiin -Vaaralliset koulumatkat -Autokaaharit -Kunnan viheralueet -Maatalous vähenee -Osalla ei ole kunnan vettä -Jätevesihuolto Kaukjärven osalta -Jätepiste epäsiisti -Huonot linja-autoyhteydet -Ei ole KEPA-palvelua 	<p>Kylän sisäiset vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> -Rauhallinen ja turvallinen kylä -Maaseutumainen asuinympäristö -Järvimaisema -Siisti ympäristö -Kasvava kylä -Lapsirikas kylä -Asukkaat tuntevat toisensa -Naapuriapua saa tarvittaessa -Koulu -Päivähoito -Kerho -Naisten jumppa -Kirjastoauto -Vanha-Norri pub-kahviloineen -Huoltoasema -Leikkikenttä ja koulun kenttä -Uimarannat -Viihtyisä ja kaunis ympäristö -Jätehuolto ja hyötyjätepiste -Puhelinyhteydet -Vesihuolto -Hyvä yhteishenki -Hyvä talkoohenki -Aktiivinen kylätoimikunta -Omat edustajat kunnanvaltuustossa -Teollisuusalue
<p>Kylän ulkoiset uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kunnan päätökset koulu- ja päivähoito-asioissa 	<p>Kylän ulkoiset mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sijainti lähellä Forssaa -Tammelan kyläohjelma -Mannerheimin lastensuoleluliiton hanke-yhteistyö -LounaPlussa ry:n hankerahoitus